

3. Palkkalautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Palkkalautakunnan puheenjohtajaksi oli v:ksi 1968 valittu varat. Rolf Widén. Muut lautakunnan jäsenet olivat samat kuin edellisenä vuonna (17.1.56—58 §).

Lautakunta päätti, että kokoukset pidetään sen toimistossa Simonkatu 1:ssä keski-
viikkoisin klo 15 alkaen (17.1. 61 §). Lautakunnalla oli vuoden aikana 51 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli yht. 2 316.

Viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistus. Suomen kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto, Kunnallisvirkamiesliitto ja Akava olivat jättäneet Kaupunkiliitolle esityksensä kaupunkien ja kauppaloitten viranhaltijain ja työntekijäin palkkojen yleistarkistukseksi v. 1968 edellisen vuoden joulukuun kuluessa. Sen jälkeen kun asiaa oli käsitelty useampaan otteeseen palkka-asiainneuvostossa ja siitä oli käyty neuvotteluja sekä palkka-asiainneuvoston neuvottelujaoston toimesta että myös toimistotasolla, Kaupunkiliiton hallitus käsitteli saavutettua neuvottelutulosta kokouksessaan 19.1.1968. Leimaa antavana järjestöjen neuvottelulähtökohdille oli, että erityisesti Kunnallisvirkamiesliiton ja Akavan taholta väitettiin viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden palkkauksen jääneen jälkeen valtion maksamista vastaavista palkoista. Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto piti puolestaan elinkustannusten kohoamisen vuoksi

välttämättömänä tietyn minimikorotuksen saamista. Täten neuvotteluasemaa vaikeutti esitettyjen vaatimusten rakenteellinen erilaisuus. Kaupunkiliiton kannalta voitiin jälkeenjääneisyydestä neuvoteltaessa pitää ko. väitteitä perusteltuina vain siltä osin kuin voitiin jälkeenjääneisyyttä katsoa syntyneen sen johdosta, että osa ns. lähtötasotarkistuksesta oli varsinkin ylemmissä palkkaluokissa annettu valtion virkamiehille kuoppakorotusten muodossa. Tästä syystä oli virkamiespalkkoja koskevaan ratkaisuun välttämätöntä jollain tavoin kytkeä ns. kiintopistevirkoja koskevan suosituksen antaminen. Yleiskorotusprosentista neuvoteltaessa järjestöt kiinnittivät huomiota siihen, että v. 1967 koskevan palkkaratkaisun yhteydessä poistettiin v. 1966 käytössä olleet viranhaltijain ns. henkilökohtaiset lisät, mistä syystä yleiskorotus eräitten viranhaltijain kohdalla jäi yleiskorotusprosenttia pienemmäksi. Kun yleisten työmarkkinoitten useampivuotisten työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset v. 1967 tapahtuivat 3 %:n suuruisina 1.1. ja 1.6., oli siellä palkkataso vuoden lopussa 6.1 % korkeampi kuin vuoden alussa. Järjestöt huomauttivat kaupunkien ja kauppaloitten maksaman palkkauksen mm. tästä syystä jääneen jälkeen yleisistä työmarkkinoista. 1.1.1968 voimaan tuleviksi tarkoitetut palkkataulukot oli laskettu siten, että voimassa olleisiin palkkoihin oli laskettu jälkeenjääneisyydestä johtuva 0.9 %:n suuruisen koro-

tus ja yleisten työmarkkinain linjan mukainen 5.9 %:n suuruinen korotus eli korotusta yhteensä 6.8 %. 1.6.1968 voimaan tuleviksi tarkoitettut palkkataulukot oli laskettu korotamalla 1.1. voimaan tulleita peruspalkkoja niin ikään yleisten työmarkkinain linjan mukaisella 3.5 %:lla. Vähimmäiskorotusta koskevalta osalta Kaupunkiliiton hallitus oli katsonut perustelluksi suostua siihen, että viranhaltijoille ja toimihenkilöille 1.1.1968 lukien annettava yleiskorotus oli vähintään 40 mk kaikissa paikkakuntaluokissa. Indeksitarkistuksen osalta päädyttiin ratkaisuun, joka merkitsi sen ennakon suorittamista 3 %:n suuruisena 1.12.1968 lukien, joka korotus sitten korjattaisiin yleisten työmarkkinoitten 15.12.1968 lukien toteutettavan indeksiehdon osoittaman prosenttimäärän mukaisesti 1.1.1969 lukien, mikäli ko. indeksitarkistus poikkeaa ennakosta. Toimihenkilöiden palkkauksen yleistarkistusta koskevat ponnet noudattivat pääkohdittain viranhaltijoita koskevien ponsien sisältöä. Tämä yleistarkistus jätti edelleen avoimeksi työajan lyhentämistä koskevan asian. Aikoinaan solmitun ns. runkosopimuksen mukaan kaupungissa ja kauppaloissa tuli siirtyä lyhennettyä työaikaa noudattamaan 1.6.1968 tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alusta lukien. Tässä kohdin oli kuitenkin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton kanssa tuntityöntekijöitä koskevalta osalta käynyt ilmi kantojen oleellinen eroavuus, minkä vuoksi asia oli jouduttu jättämään vielä toistaiseksi avoimeksi.

Kaupungin neuvottelijain ehdotus, joka lähetettiin viranhaltijoita edustaville järjestöille, perustui Kaupunkiliiton hallituksen suositukseen. Järjestöjen kanssa käytiin kunnan viranhaltijain neuvotteluoikeuslain mukaiset neuvottelut 3.2.1968. Niiden aikana eräiden järjestöjen taholta vaadittiin muutoksia ja selvennyksiä ehdotuksen kohtiin A 2 ja 4—7 sekä B 1 b ja 4. Kaupungin neuvottelijat eivät kuitenkaan katsoneet voitavansa hyväksyä tehtyjä muutosehdotuksia

lähinnä sen vuoksi, että ne olisivat merkinneet pääosalta poikkeamista aikaisemmin ensisijassa laskentateknillisistä syistä sovituista periaatteista. Sitä vastoin kaupungin neuvottelijat antoivat suullisesti selventäviä tulkintoja eräisiin ehdotuksen kohtiin. Järjestöt hyväksyivät ehdotuksen. Yhtyen kaupungin neuvottelijain ehdotukseen yleiskorotuksen toteuttamisesta viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksissa v. 1968 lähetti palkkalautakunta esityksensä kaupunginhallitukselle (7.2. 272 §).

Merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston 27.11.1968 tekemä päätös, joka koski kaupungin viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkojen yleistarkistusta koskevan, kaupunginvaltuuston 21.2.1968 tekemän päätöksen tarkistamista (18.12. 2213 §, ks. kunn. as.kok. n:o 71 ja 451).

Kaupunkiliiton hallituksen suosituskirjelmässä 29.11. mainittiin, että neuvottelut suositukseksi kaupunkien ja kauppaloitten viranhaltijoiden ja työntekijäin palkkojen yleistarkistuksista v. 1969 aloitettiin jo 3.10. kertomusvuonna. Palkkojen tarkistumahdollisuuksille asetti eräissä suhteissa varsin tarkat rajat sopimus hinta- ja kustannustason vakaannuttamisesta (vakauttamissopimus) ja laki taloudellisen kehityksen turvaamisesta v:nä 1968—1969 (valtalaki). Niihin sisältyivät valtion viran- ja toimenhaltijain palkkausten tarkistamista koskevat poikkeusmääräykset, jotka tekivät sallituksi ns. nettelytapalain nojalla aikaisemmin sovittujen lähtötasotarkistusten suorittamisen myös v:n 1969 palkkaratkaisussa. Ns. lähtötasotarkistuksista aiheutui, että valtion viran- ja toimenhaltijoiden palkkojen korotukset v. 1969 tulisivat olemaan oleellisesti suuremmat kuin vakauttamissopimuksen edellyttämä 16 p työtuntia kohden. Kun samansuuruisia korotuksia kuin valtion viran- ja toimenhaltijoille oli ennen neuvotteluita suositeltu suoritettavaksi myös kuntainliittojen ja maalaiskuntien viranhaltijoiden palkkoihin, oli ymmärrettävää, että viranhaltija- ja työntekijä-

3. Palkkalautakunta

järjestöt pitivät neuvottelujen loppuvaiheeseen asti kiinni mm. siitä vaatimuksesta, että 16 p/t vastaava määrä olisi tullut kaupunkien ja kauppaloitten viranhaltijoiden ja työntekijäin palkkauksessa liittää peruspalkkoihin. Tämä olisi kuitenkin kaupungeissa ja kaupaloissa käytössä olevan prosenttimääräisen ikälisäjärjestelmän vuoksi aiheuttanut sen, että viranhaltijain palkkojen nousu olisi keskimäärin muodostunut huomattavasti suuremmaksi kuin 16 p/t. Kaupunkiliiton hallituksen suosituksen johdosta palkkalautakunnan toimisto lähetti 29.11. kaikille viranhaltijoita edustaville neuvotteluvoimien omaaville järjestöille kirjelmän, jossa ilmoitettiin, että palkkausten yleiskorotusta v. 1969 koskevat kunnan viranhaltijain neuvotteluvoimien mukaiset neuvottelut pidetään 9.12. Kaupungin neuvottelijain ehdotus voitiin toimittaa järjestöille 5.12. Sitä laadittaessa pyrittiin mahdollisimman tarkasti seuraamaan Kaupunkiliiton hallituksen suosituksen periaatteita, kuitenkin poikettiin eräiltä osin siinä omaksutuista linjoista. Perussyynä näihin poikkeamisiin oli lähinnä se, että Kaupunkiliiton hallituksen suositus rakentui v. 1962 hyväksytyyn virkasäännön mallin ja siihen myöhemmin tehtyjen muutosten pohjalle, kun taas Helsingissä oli edelleen voimassa v. 1951 hyväksytty virkasääntö täydennettynä kaupunginvaltuuston 29.5.1968 hyväksymillä työaikamääräyksillä. Niin ikään oli eräät suoritukseen sisältyvät kohdat jo toteutettu Helsingissä ja eräiden lähinnä ammatillisten järjestöjen jäsenmaksuja sekä ns. vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskevien kohtien osalta järjestelyt edellyttävät Helsingin erikoisolosuhteet huomioon ottaen lisäselvityksiä. Päätösehdotuksen mukainen ratkaisu merkitsi periaatteessa palkkausten tarkistamisen osalta vakauttamissopimuksessa määritellyn linjan seuraamista. Tämän vuoksi sisällytettiin siihen kunnanpalkan laskentaa koskeva erikoismääräys niiden kansakoulu-

laitoksen viranhaltijain osalta, joiden palkkaus määräytyi kansakoululaitoksen viranhaltijain palkkauksesta ja eläkkeistä annetussa laissa säädetyn palkkauksen perusteella. Myös eläkkeiden tarkistuksia koskevassa päätösehdotuksessa jouduttiin ottamaan huomioon vakauttamissopimuksessa edellytetty linja. Päätösehdotuksen Muut määräykset -kohdan 1 ponsi laadittiin nimenomaan sen vuoksi, että voimassa olevassa virkasäännössä oli eräitä määräyksiä, joissa viranhaltijoille edellytetään maksettavaksi joko peruspalkkaa yksinomaan tai osaa siitä täydennettynä ao. viranhaltijan saamien ikälisien määrällä. Tämän vuoksi pidettiin välttämättömänä muuttaa virkasääntöä siten, että vahvistettavaksi ehdotettu erillinen 27 mk:n suuruinen lisä voitaisiin mainittuja muita etuisuuksia laskettaessa rinnastaa peruspalkkaan kuuluvaksi. Neuvotteluissa esitettiin järjestöjen taholta eräitä ponsiehdotusta koskevia tulkintatiedusteluja ja tarkistuspyyntöjä. Kaupungin neuvottelijain täydennettyä ehdotusta hyväksyivät järjestöt sen kansakoulunopettajia edustavien järjestöjä lukuun ottamatta. Palkkalautakunta päätti kaupungin hallitukselle antamassaan lausunnossa yhtyä kaupungin neuvottelijain esitykseen yleiskorotuksen toteuttamisesta viranhaltijain ja toimihenkilöiden palkkauksissa v. 1969 (9.12. 2176 §, ks. v:n 1969 kunn. as. kok. n:o 8).

Korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien palkkausten vähimmäiskorotusten vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto oli vahvistanut teknillisen henkilökunnan virkasuhteeseen perustuvat sopimuspalkkaukset 7.2.1968 päättäen samalla, että näitä palkkauksia saadaan korottaa 1.1.1968 lukien 3 % ja 1.6.1968 lukien 3.5 % sekä ettei kaupunginvaltuuston ehkä päätettäviä muita mahdollisia korotuksia näihin palkkoihin enää sovelleta ko. vuonna. 1.1.1968 lähtien toteutettavaksi päätetty indeksikorotus oli 6.8 %, em. insinöörien ja arkkitehtien saama korotus ainoastaan 3 %.

Dipl.ins. Kari Rahkamo oli esittänyt kaupunginhallitukselle em. kaupunginvaltuuston päätöksen muuttamista siten, että myös näiden viranhaltijain indeksikorotus olisi tasokorotusluonteisten tarkistusten kanssa vähintään 6.8 % sekä että myös ko. henkilöstöön kuuluvien työsuhteessa olevien suhteen toteutettaisiin vastaava tarkistus. Palkkalautakuntaa oli kehoitettu tekemään asiaa koskeva esitys. Palkkalautakunnan esittelijä totesi, että sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli 7.6.1967 tehnyt päätöksen ns. sopimuspalkkausjärjestelmän jatkamisesta korkeakoulutusta ja opistokoulutusta edellyttävän teknillisen henkilöstön palkkauksissa ja vahvistanut palkkausten ylärajan 3 900 mk:ksi kuukaudessa, palkkalautakunnan toimisto ryhtyi yhteistoiminnassa virastojen ja laitosten johdon kanssa valmistelemaan päätösten käytännöllistä toteuttamista. Käytyjen neuvottelujen tuloksena päädyttiin kokonaisratkaisuehdotukseen, joka toteutettuna merkitsi osittain myös sitä, että osa insinööri- ja arkkitehtikunnasta jäi ilman henkilökohtaista palkkatarkistusta tai että tarkistus muodostui suhteellisen vähäiseksi. Kun sopimuspalkkausten perusteista v. 1967 käydyissä neuvotteluissa ei ollut osattu varautua siihen, että ko. vuoden lopulla inflaatiokehitys, jota edisti myös devalvoinnin toteuttaminen, olisi niin voimakasta kuin todellisuudessa tapahtui ja kun Kaupunkiliiton antamassa yleiskorotussuosituksessa otettiin huomioon rahan arvon huononeminen, kaupungin neuvottelijat esittivät korkeakouluinsinöörejä ja arkkitehtejä edustavien järjestöjen kanssa käytyyn neuvotteluun perustuen, että myös ko. ryhmille annettaisiin elinkustannusten nousua vastaava, 3.12.1967 vallinneesta palkkatasosta laskettu 2.8 %:n korotus 1.1.1968 lukien kaupunginvaltuuston 21.6.1967 vahvistamien tarkistusten lisäksi. Kun kaupunginvaltuusto ei ollut katsonut voivansa hyväksyä tätä ratkaisua, palkkalautakunnan esittelijä katsoi, että ratkaisu tulisi toteuttaa siten, että korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien palkkausten vähimmäiskorotus 1.10.1967 voimaan tulleine henkilökohtaisine palkkatarkistuksineen, 1.1.1968 voimaan tulleine 3 %:n yleiskorotuksineen ja nyt vahvistettavine lisäkorotuksineen ei saisi jäädä pienemmäksi kuin 6.8 %. Lisäksi esitettiin, ettei em. lisätarkistus tulisi koskemaan niitä diplomi-insinöörejä ja arkkitehtejä, joiden palkkauksesta oli sovittu erikseen 21.6.1967 jälkeen, vaan että mahdollinen palkkausten epäkohtien oikaisu tulisi toteuttaa tapauksittain palkkalautakunnan toimiston annettua asiasta lausuntonsa. Lausunto kaupunginhallitukselle annettiin eo. mukaisesti (3.4.626 §).

Teknillisen korkeakoulu- tai opistokoulutuksen saaneen henkilöstön siirtämistä normaaliin virkapalkkaukseen tutkimaan asetettu jaosto. Palkkalautakunnan edellisenä vuonna asettamalle jaostolle vahvistettua määräaikaa tutkimuksen tuloksen saattamiseksi kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi oli kaupunginhallitus pidentänyt 31.8.1968 saakka. Jaoston palkkalautakunnalle jättämän tutkimuslausekkeen yhteenvedossa mainittiin mm.: Osastopäällikköportaan ja sitä alempien teknillistä korkeakoulututkintoa tai opistotutkintoa edellyttävien henkilöstöryhmien palkkojen järjestäminen normaaliin virkapalkkaukseen perustuvaksi edellyttäisi n. 150:n korkeakouluinsinööri- tai arkkitehtitutkintoa ja 102:n opistoinsinöörin tutkintoa edellyttävän viran perustamista. Niin ikään 116:n virka- tai työsopimussuhteessa sopimuspalkalla hoidettavan korkeakouluinsinöörin ja arkkitehdin sekä vastaavasti 22 opistoinsinöörin viran palkkaluokat tulisi ilmeisesti tarkistaa nykyistä sopimuspalkkatasoa vastaaviksi. Ko. henkilöstöryhmien palkkauksissa noudatettu virka- tai työsopimussuhteeseen perustuva sopimuspalkkalinja ei yleisesti ottaen ollut merkinnyt näiden ryhmien ylipalkkausta verrattuna muiden työnantajien vastaaville virkamies- ja toimihenkilöryhmille maksamiin palkkoihin. Harkittaessa mahdollisuuksia normaaliin virka-

3. Palkkalautakunta

palkkaukseen siirtämiseen oli voitu todeta, että mikäli siirtäminen tapahtuisi asianomaisten ansiotasoa alentamatta, insinöörien tehtävät tulisi sijoittaa muita koulutustasoltaan rinnastettavissa olevia virkoja siinä määrin korkeampiin palkkaluokkiin, että kaupungin virkojen keskinäiset palkkasuhteet järkkäisivät, mistä aiheutuisi välittömästi painetta muiden virkaryhmien taholta. Jaosto katsoi, ettei ainakaan tässä vaiheessa ollut reaalisia edellytyksiä laajamittaiseen korkeakouluinsinöörien palkkajärjestelmän muuttamiseen normaaliin virkapalkkaukseen pohjautuvaksi. Jaosto katsoi kuitenkin, että jo tässä vaiheessa tulisi pyrkiä kaupungin palvelukseen tulevien nuorten insinöörien ja arkkitehtien palkkojen saattamiseen valtion ja yksityisten työnantajien palkkatason mukaiseksi.

Palkkalautakunta päätti lähettää jaoston tutkimusselostuksen kaupunginhallitukselle sekä tehdä selostuksen 7. kohdan mukaisen esityksen (28.8. 1475 §).

Tuntipalkkaisten kirjastoamanuenssien ja kirjastoapulaisten palkkojen korotus sekä erillisen iltatyökorvauksen maksaminen yleisöpalvelutehtävissä olevalle kirjastohenkilökunnalle. Kaupunginkirjasto oli alistanut niiden tuntipalkkaisten kirjastoamanuenssien ja kirjastoapulaisten, jotka olivat työsopimussuhteessa, mutta työehtosopimuksen ulkopuolella, palkat palkkalautakunnan hyväksyttäväksi. Palkkalautakunta päätti vahvistaa aikaisemman käytännön mukaisesti ko. palkat esityksen mukaisesti kuitenkin siten, että 1.12. 1968 lukien voimaan tuleviksi esitetyt palkkioiden tarkistukset toteutetaan vain sillä edellytyksellä, ettei kaupunginvaltuuston päätöksellä 21.2.1968 viranhaltijoille ja toimihenkilöille indeksitarkistuksen ennakkona vastaavasta ajankohdasta lukien vahvistettua 3 %:n tarkistusta poisteta tai muuteta (3.4. 625 §).

Kirjastolautakunta oli esittänyt kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin suorittamaan yleisöpalvelutehtävissä

toimivalle työaikalain ulkopuolella olevalle kirjastohenkilöstölle uusien työaikamääräysten mukaiset iltatyökorvaukset. Palkkalautakunnan sen johdosta kaupunginhallitukselle antamassa lausunnossa todettiin, että kirjaston ko. viranhaltijat sekä tuntipalkkaiset kirjastoamanuenssit ja -apulaiset joutuvat aukioloajoista johtuen säännöllisesti suorittamaan iltatyötä klo 19:n jälkeen. Kun samankaltaista yleisöpalvelutyötä suorittavat kirjaston työaikalain alaiset viranhaltijat ja toimihenkilöt saavat uusien työaikamääräysten mukaan iltatyökorvauksen ja kun työaikalain ulkopuolella olevat henkilöt joutuvat samanaikaisesti olemaan työssä, katsottiin, että tässä tapauksessa voidaan esitystä iltatyökorvauksen suorittamisesta työaikamääräysten XXI) kohdan 1 mom:n säännöksistä poiketen puoltaa (21.8. 1417 §).

Erityisen palkanlisän maksaminen kodinhoitajille. Palkkalautakunta päätti kaupunginhallituksen 16.3.1967 tekemään päätökseen perustuen vahvistaa sen erotuksen suuruudeksi, jolla kaupunginvaltuuston 8.3.1967 päättämän kaupungin palkkaluokituksen mukainen palkkaus alittaa ns. uuden palkkajärjestelmän alaisuuteen kuuluvien, ilman ikälisää olevien kodinhoitajien osalta kunnallisesta kodinhoitoavusta 6.5.1966 annetun lain 9 §:n edellyttämän palkkauksen, 1.1.—31.5.1968 väliseltä ajalta 14.15 mk:ksi kuukaudelta ja 1.6.—31.12.1968 väliseltä ajalta 15.95 mk:ksi kuukaudelta. Erotusten edellyttämät palkanlisät saataisiin maksaa niihin oikeutetuille kodinhoitajille henkilökohtaisina palkanlisinä. Samalla päätettiin ilmoittaa, että huoltolautakunnan tuli tehdä eri esitys v:n 1969 alussa valtion viran- tai toimenhaltijoiden sekä kaupungin viranhaltijoiden palkkauksissa mahdollisesti tapahtuvien muutosten aiheuttamista järjestelyistä kodinhoitajien palkkauksiin. Näin ollen ajaksi 1.6.—31.12. vahvistettua henkilökohtaista palkanlisää ei saanut maksaa enää v:n 1969 alusta lukien (16.10. 1860 §).

Sairaalalääkärrien palkkaedut. Sairaalalau-

takunta oli esittänyt, että sairaalalääkärille saataisiin maksaa oman viran ohella tapahtuvasta toisen viran hoidosta erillispalkkio, joka vastaisi enintään puolta vm. viran peruspalkasta, tai mikäli tähän ei voitaisi suostua, olisi virkasäännön 33 §:ää muutettava. Ehdotettu järjestely perustui sairaalalääkärien palkkausta koskevaan ns. Lehtisen sopimukseen, jonka mukaan lääkärille voidaan oman virkansa ohella antaa hoidettavaksi toinen virka, josta maksetaan valtion palkkauslainsäädännön mukainen palkkio. Tätä menettelyä oli ryhdyttävä soveltamaan keskussairaaloissa ja mm. Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa. Kun kaupungin sairaaloissa olisi pyrittävä estämään osastojen sulkeminen lääkäri työvoimapolun takia, olisi myös kaupungin ryhdyttävä soveltamaan mainittua menettelyä. Palkkalautakunnan esittelijä totesi, ettei erillispalkkion maksaminen sairaalalääkärille samanaikaisesti tapahtuvasta toisen viran hoidosta kaupungin virkasäännön mukaisesti ole nykyisten määräysten mukaan mahdollista. Esitetty toinen vaihtoehto, virkasäännön muuttaminen, merkitsisi sairaalalautakunnan esittämän järjestelyn laajentumista koskemaan koko kaupungin viranhaltijakuntaa ja aiheuttaisi näin ollen periaatteellisen poikkeaman nykyisen virkasäännön määräyksistä. Tilannetta olisi kuitenkin ilmeisesti arvosteltava toisella tavalla, jos sairaalalautakunnan esittämä järjestely katsotaan sellaiseksi palkkajärjestelyksi, johon kaupunginvaltuuston 6.9.1961 tekemän päätöksen mukaisesti voidaan soveltaa valtion palkkausjärjestelmän mukaisia säännöksiä. Tähän viitaten esittelijä katsoi, että esitettyä järjestelyä voidaan puoltaa em. kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella virkasäännön 33 §:n säännöksistä riippumatta ja huomioon ottaen valtion viran- tai toimenhaltijain palkkauksesta annetun asetuksen 14 §:ssä määritellyt rajoitukset (10.1. 53 §).

Lisäpalkkion maksaminen ajo-opettajina toimiville raitiovaununkuljettajille. Liikennelaitos mainitsi, että laitoksen kouluttaessa raitio-

vaununkuljettajia annetaan näille myös ajoharjoittelua opettajan valvonnassa. Opettajina ovat toimineet apulaisajomestarit. Kun ajoharjoittelua on pyritty lisäämään kursseja pidentämällä, on laitoksessa harkittu kokeiden raitiovaununkuljettajien ottamista opettajiksi sitä valvomaan. Tässä tehtävässä he korvaisivat apulaisajomestarit, jotka antaisivat oppilaille vain peruskoulutuksen. Laitoksessa oli harkittu kohtuulliseksi, että raitiovaununkuljettajat saisivat opettajanaoloajalta saman palkan kuin apulaisajomestarit. Lautakunta esitti, että liikennelaitos saisi suorittaa raitiovaununkuljettajakursseille opettajiksi määräämilleen kuljettajille kultakin ajo-opetustunnilta lisäpalkkion, jonka suuruus on apulaisajomestarin 17. pl:aan kuuluvan tp. viran loppupalkkaa vastaavan tuntipalkan ja raitiovaununkuljettajan 12. pl:aan kuuluvan tp. viran loppupalkkaa vastaavan tuntipalkan erotus. Palkkalautakunnan esittelijä totesi, että kaupunginhallitus oli eräissä tapauksissa myöntänyt viranhaltijalle, joka muulloin kuin toisen viranhaltijan vuosiloman aikana oli määrätty oman virkansa ohella hoitamaan toistakin virkaa, työ määrän tai tehtävän vaativuuden ja vastuun lisääntymisen johdosta erillisen korvauksen. Tähän viitaten pidettiin kaupunginhallitukselle annettavassa lausunnossa perusteltuna korvauksen määrittelemistä eo. mukaisena (13.3. 480 §).

Ohjeet lisä-, yli-, iltä-, yö- ja sunnuntaityökorvausten laskemisesta. Kaupunginvaltuusto oli 29.5.1968 virkasääntöä kumoamatta saattanut voimaan uudet väliaikaiset työaika määräykset, jotka olennaisesti vaikuttivat mm. lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvausten laskemiseen ja jotka sisälsivät myös uudet iltä- ja yötyökorvausta koskevat määräykset. Palkkalautakunta päätti vahvistaa pöytäkirjan n:o 30 liitteestä ilmenevät lisä-, yli-, iltä-, yö- ja sunnuntaityökorvauksia koskevat ohjeet virastojen ja laitosten noudatettaviksi sekä kumota aikaisemmin v. 1964 lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvausten laskemisesta anta-

3. Palkkalautakunta

mansa ohjeet. Samalla lautakunta päätti kiinnittää virastojen ja laitosten huomiota työaikamääräysten liitteenä olevan suositussopimuksen 5 §:n 4 ja 5 momenttien sisältämiin ohjeisiin siitä, miten on meneteltävä niissä tapauksissa, jolloin viranhaltijaa tarvitaan vapaa-aikanaan ylimääräisessä työssä (6.11.2002 §).

Yötyön aikahyvitys sekä iltaja yötyön korvaaminen. Satamalaitokselle antamassaan lausunnossa ko. laitoksen tiedustelun johdosta palkkalautakunta päätti ilmoittaa, että kaupunginvaltuuston 9.1.1963 tekemään päätökseen perustuva viranhaltijan yötyön aikahyvitys, jota on suoritettu 11.6.1968 saakka, suoritetaan kaupunginhallituksen 17.1.1963 antamien täytäntöönpano-ohjeiden 4 kohdan mukaan aina korottamattomana riippumatta siitä, onko perustunti säännöllistä työtä, ylityötä, lisätyötä tai sunnuntaityötä. Sen sijaan tällaiselta tunnilta ehkä suoritettava korotettu palkka ei sellaisenaan lainkaan vaikuta yötyön hyvityksen määrään. Kaupunginvaltuuston 29.5.1968 päättämien uusien työaikamääräysten VIII) kohdan 5 momentin mukaan iltaja yötyöstä suoritetaan erikseen korvaus. Tätä osoittaa myös mainitun päätöksen XII) kohdan järjestys. XII) kohdan 6 momentin mukaan iltatyöstä suoritetaan 10 %:n suuruinen rahakorvaus, joka laskeaan korottamattomasta tuntipalkasta. Tätä korvausta ei kuitenkaan suoriteta siltä ajalta, jolta maksetaan sunnuntaityökorvaus. Sunnuntaityö taas määritellään kaupunginvaltuuston mainitun päätöksen VIII) kohdan 4 momentissa. Yötyökorvaus suoritetaan XII) kohdan 6 momentin mukaan ilman sunnuntaityökorvausta koskevaa rajoitusta kaikilta työtunneilta ja korvauksen määrä on 25 % laskettuna korottamattomasta tuntipalkasta. Yötyöstä voidaan suorittaa korvaus myös vapaa-ajan muodossa. Perustunti, jolta iltatyökorvaus suoritetaan, voi siis olla säännöllistä työtä, lisätyötä tai ylityötä, mutta ei sunnuntaityötä. Näin ollen suoritetaan myös tilapäisesti tehdystä iltatyöstä iltatyökor-

vaus sunnuntaityötä koskevin rajoituksin. Perustunti, jolta yötyökorvaus suoritetaan, voi olla säännöllistä työtä, lisätyötä, ylityötä tai sunnuntaityötä. Näin ollen korvataan myös tilapäisesti tehty yötyö em. määräysten mukaisesti. Tästä päätettiin ilmoittaa kiertokirjeellä kaikille virastoille ja laitoksille (26.6.1146 §).

Varallaolokorvauksen suorittaminen vesilaitoksen jakelupäivystäjille. Vesilaitos oli esittänyt, että laitoksen yliputkimestarille suoritettaisiin varallaolokorvausta myös klo 24—6 väliseltä ajalta. Palkkalautakunnan 1.3.1965 tekemän päätöksen mukaan oli 3 b-luokan päivystystä suorittavan yliputkimestarin varallaoloajasta korvattava puolet. Uusien työaikamääräysten mukaan yöpäivystyskorvaus esityksessä mainitulta ajalta poistettiin, koska yliputkimestari ei ollut työaikalain alainen. Valtuuston 29.5.1968 hyväksymien työaikamääräysten XX kohdan mukaan voi palkkalautakunta, milloin se katsoo kaupungin edun niin vaativan, määrätä, että viranhaltijalle korvataan varallaolo lukemalla siitä puolet työajaksi. Palkkalautakunta päätti, että vesilaitoksen yliputkimestarille korvataan lautakunnan päätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien työaikamääräysten XX kohdan 2 momentin mukainen varallaolo lukemalla siitä puolet työajaksi (31.12.2284 §).

Työehtosopimukset. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön taholta sanottiin 30.11.1967 irti mainitun järjestön ja kaupungin välinen työehtosopimus ja siihen liittyvä palkkahinnoittelu päätymään 31.12.1967. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta aloitettiin välittömästi Kaupunkiliiton suosituksen saavuttua ja niissä käsiteltiin lukuisia puolin ja toisin tehtyjä muutosehdotuksia, jotka olivat osittain sopimuksen rakennetta ja sanamuotoa koskevia ja osittain sopimuksen asialliseen sisältöön kohdistuvia. Kaupunkiliiton suosituksen mukaan kaupunkien työntekijäin palkkojen korotukset oli tarkoitettu toteutettaviksi

samoilla perusteilla kuin viranhaltijain sekä prosenttimäärien että ajankohtien osalta. Tällöin kuukausipalkkojen 40 mk:n suuruisista vähimmäiskorotusta vastasi 21 p:n suuruisen perustuntipalkkojen vähimmäiskorotus 1.1.1968 lukien. Muutoin oli työntekijäin palkkaratkaisun osalta huomattava, että ponsien 5) kohta sisälsi siirtymisen v:n 1968 alusta noudattamaan ns. yksityisten työmarkkinain työehtosopimusten mukaisia urakkahinnoitteluja sellaisenaan ja ilman niitä korotuksia, joita oli suoritettu v:ien 1966 ja 1967 aikana. Tähän liittyi ponsien 15) kohta, jonka mukaan työehtosopimukseen nyt sisällytettiin määräys aikatyöstä suoritettavasta vähimmäispalkasta, mikä merkisi sitä, että vähintään 3 kk keskeytymättä kaupungin palveluksessa olleille työntekijöille maksetaan 12 %:lla peruspalkan yltävä palkka edellyttäen, ettei työntekijä työehtosopimuksen mukaisen tai palkkahinnoittelussa mainitun lisän maksamisen johdosta saa muutoinkin vähintään tämän suuruisia ansiota. Yksimielinen neuvottelutulos, johon päädyttiin, rakentui Kaupunkiliiton suositukselle. Lähinnä suositukseen perustuvia muutoksia sovittiin tehtäväksi mm. työehtosopimuksen 2, 5, 6 ja 7 §:ään. Myös eväsraha tarkistettiin 3.20 mk:aan. Palkkahinnoitteluun tehtiin myös eräitä vähäisiä muutoksia. Palkkalautakunta päätti hyväksyä kaupungin työntekijäin palkkahinnoittelun pöytäkirjan liitteen n:o 3 mukaisena sekä liikennelaitoksen työntekijäin kiihdytetyn työn lisät allekirjoituspöytäkirjan liitteiden A, B ja C mukaisina sekä esittää kaupunginhallitukselle edelleen -valtuustolle esitettäväksi, että työehtosopimus sekä siihen liittyvät allekirjoituspöytäkirjamerkinnät hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteiden n:o 1 ja 2 osoittamassa muodossa (7.2.306 §, kunn. as. kok. n:o 27).

Edellä mainittuun työehtosopimukseen liittyvän allekirjoituspöytäkirjan 2 §:n 3 kohdassa sovittiin, että sopimuksen työaika koskevat määräykset ns. työajan lyhentämisestä tehdyn runkosopimuksen mukaan ovat

voimassa 1.6.1968 tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alkamiseen saakka pyrittäessä lyhennetyin työajan toteuttamiseen ja että työajan lyhentämistä koskevat neuvottelut runkosopimuksen määräysten johdosta tapahtuvat työrauhavelvoitteen alaisena sikäli kuin on kysymys siinä jo sovitusta asioista. Kaupunkiliiton yleiskirjeessä, joka saapui palkkalautakunnan toimistoon 16.5., mainittiin mm., että itse työaika koskevat määräykset noudattivat samoja linjoja, jotka päätettiin työajan lyhentämistä koskevan ratkaisun yhteydessä. Neuvottelut Kaupunkiliiton toimistosta saatujen ennakkotietojen perusteella voitiin aloittaa jo 13.5. Niihin ryhdyttäessä erosivat sopimuspuolten kannat toisistaan varsin huomattavasti, neuvottelutulokseen päästiin kuitenkin 17.5. Kaupunkiliiton em. suosituksen pohjalta. Neuvottelutuloksen mukaan muutetaan työehtosopimuksen 4 § ja 7 § kokonaisuudessaan sekä lisätään 13 §:ään uusi 4 kohta. Neuvottelutulos edellytti myös erityisen allekirjoituspöytäkirjan tekemistä, jonka mukaan työajan lyhentäminen työaikalain uusien säännöksiin mukaisesti toteutetaan 1.6. alkaen tai sitä lähinnä alkavan työaikajakson alusta lukien. Siinä todettiin myös, että lyhennetyin työajan tehokas käyttö hyväksytään. Tästä sovittaessa oli mm. edellytetty, että pesuaika myönnetään ainoastaan sopimuksen 13 §:n 4 kohdan tarkoittamissa erikoistapauksissa sekä työssä, jonka erikoinen laatu vaatii peseytymistä joko ennen työn suorittamista tai välittömästi sen jälkeen. Kun runkosopimuksen mukaan työajan lyhenemisestä ei saanut aiheutua ansioiden menetystä, sovittiin, että muutettavan sopimuksen 7 §:n 5 kohdan tarkoittamasta ns. puuttuvien tuntien korvausmenettelystä luovutaan ja työajan lyhenemisestä aiheutuva ansioitten vähennys korvataan tarkistamalla 1.6. voimaan tulevat perustuntipalkat sekä palkkahinnoittelussa mainitut marka- ja pennimääräiset lisät 10 %:lla. Lisäksi työehtosopimuksen 6 §:n 3 kohdan tarkoittamissa urakatöissä ryhdy-

3. Palkkalautakunta

tään suorittamaan erillistä 10 %:n suuruista työaikalisää ja 6 §:n 2 ja 9 kohdan tarkoittamia hintoja tarkistetaan perustuntipalkkojen korotusta vastaavalla määrällä. Työajan lyhenemisestä annettavana korvauksena on lisäksi mainittava uuden 7 §:n 8 kohdan edellyttämät ns. arkipyhäkorvaukset pitkäperjantailta, vapunpäivältä, juhannuspäivältä sekä molemmilta joulupäiviltä. Palkkalautakunta päätti neuvottelutuloksen hyväksytyään esittää kaupunginhallitukselle, että 22.2. allekirjoitetun työehtosopimuksen muutokset hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteen n:o 1 mukaisesti sekä siihen ja palkkahinnoitteluun liittyvät allekirjoituspöytäkirjamerkinnot pöytäkirjan liitteen n:o 2 mukaisesti (18.5. 900 §, kunn. as. kok. n:o 74).

Kaupunkiliiton hallitus oli hyväksynyt kokouksessaan 29.11.1968 neuvottelutuloksen mukaisen suosituksen, joka koski kaupunkien työntekijäin palkkojen ja eräiden etuisuuksien tarkistamista v. 1969. Palkkalautakunnan esittelijä ilmoitti, että Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön taholta sanottiin irti järjestön ja kaupungin välinen työehtosopimus ja siihen liittyvä palkkahinnoittelu 29.11.1968 päätymään 31.12. samana vuonna. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta ja palkkahinnoittelusta aloitettiin välittömästi Kaupunkiliiton suosituksen saavuttua ja niissä käsiteltiin suosituksessa mainittujen asioiden lisäksi myös eräitä puolin ja toisin tehtyjä muita muutosehdotuksia. Yksimielinen neuvottelutulos oli olennaisilta osiltaan Kaupunkiliiton suosituksen mukainen. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen sekä esittää kaupunginhallitukselle, että työehtosopimus hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteen n:o 1 osoittamassa muodossa sekä siihen ja palkkahinnoitteluun liittyvä allekirjoituspöytäkirja liitteen n:o 2 osoittamassa muodossa (9.12. 2177 §, ks. v:n 1969 kunn.as.kok. n:o 9,10).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto sanoi irti 30.11.1967 kau-

punginvaltuuston 10.5.1967 hyväksymän maataloustyöntekijäin työehtosopimuksen, jonka voimassaolo sopimuksen mukaan päättyi 31.12.1967. Neuvottelut aloitettiin 16.2. 1968, jolloin voitiin todeta, että jo yleisen työehtosopimuksen yhteydessä oli Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön taholta esitetty maataloustyöntekijöitä koskevan työehtosopimuksen liittämistä yleiseen työehtosopimukseen. Kaupungin neuvottelijat olivatkin valmiit tähän, asettaen kuitenkin eräitä ehtoja, jotka liittyivät työajan järjestelyyn viljankorjuuajana, eräiden etuisuuksien poistamiseen sekä työvoiman vähentämiseen. Yhteisjärjestön taholta ilmoitettiin kuitenkin, ettei maataloustyöntekijäin ammattiosasto voi näillä ehdoilla suostua työehtosopimusten yhdistämiseen, joten ko. työehtosopimus jouduttiin tekemään yleisestä sopimuksesta erillisenä. Neuvottelujen alkaessa jätettiin maataloustyöntekijäin ammattiosaston puolesta kaupungin neuvottelijoille kirjallinen muutosehdotus. Kaupungin puolesta esitettiin yleisten neuvottelujen yhteydessä mainitut muutosehdotukset, jotka olisivat merkinneet maatalousalan ja yleisen työehtosopimuksen lähentymistä toisiinsa. Kaupungin neuvottelijat pitivät useilla perusteilla ammattiosaston esittämiä muutoksia pitkälle menevinä katsoen kuitenkin voivansa suostua Kaupunkiliiton antaman yleistä työehtosopimusta koskevan suosituksen mukaisesti sopimaan irtisanomista sekä määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä koskevista määräyksistä sopimuksen 3 §:ään sekä 12 %:n vähimmäispalkkiokohdasta 5 §:ään samoin kuin urakatöiden hinnoittelua koskevasta määräyksestä samaan pykälään. Palkkojen sekä marka- ja pennimääräisten lisien osalta sovittiin noudatettavaksi Kaupunkiliiton suosituksen mukaista korotuslinjaa. Kun kaupungin maataloilta oli karjanhoito kokonaan lopetettu, poistettiin tätä työtä koskevat määräykset työehtosopimuksesta. Palkkalautakunta päätti puolestaan hyväksyä neuvottelutuloksen sekä esit-

tää sen kaupunginhallitukselle (28.2. 427 §, kunn. as. kok. n:o 53).

Työajan lyhentämistä koskevien runkosopimuksen määräysten johdosta neuvoteltiin myös maataloustyöntekijäin työehtosopimuksen työaikamääräyksistä. Kaupunkiliiton ja kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton kesken tehdyn sopimuksen mukaisen suosituksen määräyksiä soveltuvilta osilta noudattaen päästiin neuvotteluissa yksimielisyyteen 18.5. Muutoksia jouduttiin tekemään sopimuksen 4 §:ään, 5 §:n 1 mom:iin, 6 §:n 6 mom:iin sekä 7 §:ään. Tämän lisäksi uusien työaikamääräysten toteuttamiseen liittyi allekirjoituspöytäkirja, joka periaatteiltaan vastasi työntekijäin yleisen työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjaa. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen sekä esittää kaupunginhallitukselle, että 11.4. allekirjoitettuun maataloustyöntekijäin työehtosopimukseen tehtävät muutokset allekirjoituspöytäkirjoineen hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteenä olevan tekstin mukaisena (18.5. 901 §, kunn. as. kok. n:o 76).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosasto sanoi 29.11. irti em. työehtosopimuksen päättymään 31.12. kertomusvuonna. Neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta v:ksi 1969 aloitettiin välittömästi tuntipalkkaisten työntekijäin yleistä työehtosopimusta koskevien neuvottelujen päätyttyä. Yksimielinen neuvottelutulos rakentui soveltuvilta osilta tuntipalkkaisten työntekijäin yleiseen työehtosopimukseen tehtyihin muutoksiin ja näin ollen Kaupunkiliiton suosituksen. Maataloustyöntekijäin ammattiosaston taholta tehtiin eräitä vähäisiä muutosesityksiä, mutta kaupungin neuvottelijat katsoivat, ettei ollut syytä tehdä suosituksista poikkeavia muutoksia työehtosopimukseen. Palkkalautakunta päätti neuvottelutuloksen hyväksyen esittää kaupunginhallitukselle, että työehtosopimus ja siihen liittyvä allekirjoituspöytäkirja hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteiden 1 a ja 2 a mukaisessa muodossa (18.12. 2237 §).

Kaupunkien satamajäänmurtajien kansipäällystää, konepäällystää ja miehistää koskevat työehtosopimukset oli sanottu irti päättymään 31.1.1968. Kaupunkiliitto ilmoitti 28.3.1968, että uusia työehtosopimuksia koskevista suosituksista oli käyty Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimies-Unionin kanssa neuvottelut, joissa oli päästy yksimielisyyteen sopimukseen suositeltavista muutoksista ja että Kaupunkiliiton hallitus oli hyväksynyt saavutetun neuvottelutuloksen. Suosituksen muutoksissa oli seurattu Merenkulun Työnantajaliiton ja ao. työntekijäjärjestöjen välisten ulkomaan liikennettä koskevien työehtosopimusten määräyksiä. Ulkomaan liikennettä koskeville ratkaisuille oli nimittäin ollut oleellista, että niissä oli palkan korotusten lisäksi vain sovittu ylityökorvauksen laskemisessa käytettyjen kuukausipalkan jakajien pienentämisestä ilman, että tässä vaiheessa työaikaa olisi lyhennetty. Palkankorotusprosentit v. 1968 olivat ratkaisun mukaan 1.2. lukien 6.5, kuitenkin vähintään 25 mk, ja 1.6. lukien 3.5, kuitenkin vähintään 15 mk. Sopimukseen liittyi yleisen linjan mukainen indeksiehto, niin että 15.12.1968 lukien palkkoja korotettaisiin sillä prosenttimäärällä, jolla elinkustannusindeksin nousu marraskuusta 1967 marraskuuhun 1968 ylittäisi 4 %. Sopimukseen liittyi myös ns. devalvaatioklausuuli. Erinäisiä korvauksia korotettiin 8.9 % painotetun palkkojen korotusprosentin mukaisesti, mistä poikkeuksen muodosti pätevyyslisä, joka oli korotettu 20 mk:sta 35 mk:ksi. Palkkalautakunnan esittelijä ilmoitti, että työehtosopimukseen tehtävistä muutoksista, jotka perustuivat Kaupunkiliiton suosituksen, oli päästy yksimielisyyteen Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton sekä Suomen Merimies-Unionin kanssa. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupungin eräiden alusten kansipäällystää, kaupungin alusten s/s Otson ja m/s Turson konepäällystää sekä kaupungin satamajäänmurtajien

3. Palkkalautakunta

väkeä koskevat työehtosopimukset hyväksyttäväisiin päätösehdotusten mukaisina (8.5. 800—802 §, kunn. as. kok. n:o 94).

Lisäksi oli Suomen Konepäällystöliitto 26.3.1968 sanonut irti m/s Korkeasaaren ja hinaajien H-3:n ja H-4:n konepäällystää koskevan työehtosopimuksen ja esittänyt muutosehdotuksensa uutta sopimusta varten. Neuvotteluissa päästiin yksimieliseen tulokseen. Muutoksia tehtiin työehtosopimuksen 1 §:ään tarkistaen m/s Korkeasaaren konepäällystön palkkausta, mikä katsottiin kohtuulliseksi huomioon ottaen yksityisaloilla maksettavat vastaavat palkat. Muut muutokset johtuivat lähinnä ulkomaanliikenteessä suoritetusta ratkaisusta. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen ja esittää uuden työehtosopimuksen hyväksyttäväksi pöytäkirjan liitteen mukaisessa muodossa (12.6. 1063 §, kunn. as. kok. n:o 121).

Työaikajärjestelyt. Valtuusto päätti 29.5. hyväksyä kaupungin uudet työaikamääräykset sovellettaviksi 1.6.1968 lukien toistaiseksi. Ns. suositussopimuksen 10 §:ssä määrättiin, että mikäli erikoislaatuiset olosuhteet, kuten ammattikouluissa ja muissa oppilaitoksissa, palolaitoksessa ja satamalaitoksessa jne. palvelevien osalta vaativat poikkeuksellisia työaikajärjestelyjä, sovitaan niistä erikseen ao. järjestöjen kesken.

Palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle kertomusvuoden aikana lausuntonsa kodinhoitajien ja kotiavustajien työajan uudelleenjärjestelystä (12.6. 1036 §); lastenhoitajien työvuorojen järjestelystä (19.6. 1098 §); oikeusaputoimiston aukioloajasta ja toimiston viranhaltijain virantoimitusajasta (26.6. 1148 §); lastensuojelu-, nuorisonhuolto- ja vajaamielislaitosten johtavien viranhaltijoiden vapaapäiväkysymyksistä (24.7. 1273 §); ruotsinkielisen sekä suomenkielisen työväenopiston henkilökunnan työajan järjestelystä (25.9. 1706 §, 6.11. 1984 §) sekä eräistä lastentarhojen ja -seimien henkilökunnan työaika- ja lepotaukoja koskevista kysymyksistä (31. 12. 2282, 2283 §).

Lisäksi palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön sekä palkkalautakunnan toimiston välisissä neuvotteluissa saavutetun neuvottelutuloksen, joka koski liikennelaitoksen lippukassanhoitajien työaikajärjestelyjä (4.9. 1547 §).

Terveystieteiden työriidan ratkaisusopimuksen edellyttämät toimenpiteet. Suomen Kättilöliitto, Suomen Lastenhoitajaliitto, Suomen Lääkintävoimistelijain Yhdistys ja Suomen sairaanhoitajaliitto olivat esittäneet, että kaupunginvaltuusto päättäisi hyväksyä 20.3.1968 allekirjoitetun terveydenhoitohenkilöstön työriidan ratkaisusopimuksen noudatettavaksi sekä antaisi riittävät valtuudet sen toteuttamisesta täytäntöönpanoelimille viimeistään kertomusvuoden toukokuun aikana. Palkkalautakunnan kaupunginhallitukselle antamassa lausunnossa todettiin mm., ettei ratkaisusopimus kaupungin osalta tässä vaiheessa aiheuttanut muita toimenpiteitä, kuin mitä ratkaisun yhteydessä toteutettavat palkkaluokkiin sijoittelun tarkistukset ja pukurahan korotus merkitsivät. Tällöin oli kuitenkin otettava huomioon kaupunginvaltuuston 20.12.1967 hyväksymän ns. takuupalkkajärjestelmän laajentuminen koskemaan myös muita laitoksia kuin varsinaisia sairaaloita ja niihin verrattavia hoitolaitoksia. Sopimuksen muut vaikutukset tulisivat käsiteltäviksi vasta sen jälkeen, kun ao. valmistelutoimenpiteet olisi määräaikaisten puitteissa suoritettu ja keskusjärjestöt olisivat antaneet niiden edellyttämät suositukset. Palkkalautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle tämän mukaisen päätösehdotuksensa (29.5. 916 §).

Kaupunginvaltuusto päätti 26.6.1968 Kaupunkiliiton antaman suosituksen edellyttämän ja kaupunginvaltuuston 20.12.1967 hyväksymän takuupalkkajärjestelmän soveltamisesta 1.1.1968 lukien päätöksessä lähemmin määrättyjen virkanimikkeiden osalta. Päätöksen 5) kohdan mukaan määrättiin

palkkalautakunnan tehtäväksi ilmoittaa kaupungin virastoille ja laitoksille päätöksessä tarkoitettujen, henkilökohtaisina palkanlisinä maksettavien takuupalkkojen laskennassa käytettävissä valtion palkkataulukkoissa sekä pukurahan suuruudessa tapahtuneista muutoksista ja niiden voimaantuloajankohdista.

Palkkalautakunta päätti, että edellä tarkoitettujen henkilökohtaisina palkanlisinä maksettavien takuupalkkojen laskennassa käytetään 1.1.1968 lukien pöytäkirjan liitteen n:o 1 mukaista ja 1.6.1968 lukien pöytäkirjan liitteen n:o 2 mukaista valtion palkkataulukkoa, joissa kummassakin on lisäksi erikseen otettu huomioon pukurahan suuruus (21.8. 1424 §). Myöhemmin lautakunta päätti kumoten em. 21.8. tekemänsä päätöksen ilmoittaa kaupungin virastoille ja laitoksille, että ko. palkkojen laskennassa käytetään 1.1.1969 lukien silloin voimaan tulevaa, pöytäkirjan liitteenä olevaa valtion palkkataulukkoa pukurahaa koskevine määräyksineen. Lisäksi päätettiin ilmoittaa, että henkilökohtaisia palkanlisiä laskettaessa otetaan kaupungin omassa palkkausjärjestelmässä huomioon kussakin ikälisätasossa v:n 1969 yleiskorotuspäätöksellä käyttöön otettavaksi vahvistettava markkamääräinen erillinen lisä (18.12. 2228 §).

Suomen sairaanhoitajaliitto oli esittänyt, että kaupungin siirryttyä takuupalkkajärjestelmään niille erikoissairaanhoitajille ja apulaisosastonhoitajille, joille kaupunginvaltuusto 22.1.1964 oli päättänyt maksettavaksi 14. pl:n ja 16. pl:n välisen erotuksen henkilökohtaisena palkanlisänä, suoritettaisiin takuupalkka käyttäen vertailupalkkana osastonhoitajan A 17 pl:n suuruista palkkausta pukurahoineen. Palkkalautakunta päätti puoltaa sairaanhoitajaliiton esitystä ja lähettää asiakirjat kaupunginhallitukselle (28.8. 1496 §).

Palkkiotoimisten neuvolalääkärien palkkaus terveydenhoitoalan lakon aikana. Terveydenhoitovirastosta saadun tiedon mukaan ei neuvolavastaanottojen pitämiseen ollut käytän-

nöllisiä mahdollisuuksia mainitun lakon aikana, joten voitiin katsoa, että tämä johtui neuvolalääkäreistä riippumattomista syistä. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa terveydenhoitolaautakunnalle, että terveydenhoitoviraston palkkiotoimisille neuvolalääkäreille saadaan suorittaa lakon ajalta pitämättä jääneistä neuvolavastaanotoista perusmaksut eli 33 mk vastaanottoa kohden (10.4. 668 §).

Esitys sunnuntaityöstä suoritettavan lisäyksen laskemisesta vuosiloma-ajan palkkaan niiden viranhaltijain osalta, joiden työvuoroja jouduttiin lakon aikana muuttamaan. Helsingin Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö mainitsi, että sairaanhoitohenkilökunnan lakon aikana jouduttiin kaupungin sairaaloissa sekä eräissä hoito- ja huoltolaitoksissa sulkemaan joukko vuodeosastoja. Tämän vuoksi niissä työskentelevien sairaalaja hoitoapulaisten sekä eräiden muiden viranhaltijain työvuorot väliaikaisesti järjestettiin siten, että he työskentelivät ko. aikana vain arkipäivisin eivätkä lainkaan sunnuntaisin. Koska muutos johtui syistä, joihin ao. viranhaltijoilla ei ollut mahdollisuuksia vaikuttaa, piti järjestö kohtuullisena, ettei järjestelystä aiheutuisi vähennyksiä vuosilomapäiviltä maksettavaan rahakorvaukseen sekä esitti, että sunnuntaityöstä suoritettava lisäys vuosiloma-ajan palkkaan laskettaisiin näiden viranhaltijain osalta ottamalla perusteeksi korvaukset, joihin ko. viranhaltijat olisivat olleet oikeutettuja, mikäli he olisivat hoitaneet virkojaan kyseessä olevana ajanjaksona tavanomaisten työvuorolistojen mukaisesti. Palkkalautakunta päätti kaupunginhallitukselle annettavassa lausunnossaan puoltaa esitystä (5.6. 987 §).

Sairaanhoitajien lakon aikana sattuneiden sairaus- ym. lomien palkkaeduct. Eräät terveydenhoitoalan järjestöt aloittivat 21.2.1968 työtaistelutoimenpiteet vireillä olevien palkkausta ja muita palvelusehtoja koskevien vaatimustensa läpiviemiseksi. Työtaistelu toteutettiin siten, että virkasuhteessa olevat viranhaltijat jäivät saapumatta työhön. Työ-

3. Palkkalautakunta

taistelun johto lupautui kuitenkin antamaan työnantajien käyttöön tarvittavaa katastrofityövoimaa. Kaupungin taholta ei työtaistelun aikana ryhdytty virkasäännön puitteissa tapahtuviin kurinpidollisiin toimenpiteisiin. Sitä vastoin pidettiin välttämättömänä, että terveydenhoitoalan laitoksille annetaan erityiset palkanmaksuohjeet lakkoon osallistuvien osalta. Ohjeet laadittiin yhteistoiminnassa Sairaalaliiton kanssa, ensimmäinen ohje annettiin 27.2. ja toinen työnseisauksen päättymisen jälkeen 25.3. Ohjeiden mukaan voitiin 21.2.—19.3. välisenä aikana tapahtuneeseen työnseisaukseen osallistuneelle maksaa palkka vain siltä osin, kuin asianomainen oli seisauksen aikana suorittanut joko normaalia työtään tai työnseisauksen johdon sallimissa rajoissa ns. katastrofityötä. Tätä työtä ei kuitenkaan voitu pitää normaalina virkatehtävien hoitamisena.

Palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle useita lausuntoja, jotka koskivat sairaus-, äitiys-, tai vuosiloman palkan maksamista lakon ajalta (18.9. 1640—1642 §, 31.12. 2285—2287 §).

Kaupungin virasto- ja poliisitalojen ns. pinta-alasiivoojien sekä kerhokeskusten siivouksesta ja valvonnasta maksettavien palkkojen vahvistaminen. Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain ilmoitettua 30.10. 1967 sanovansa irti kaupunginhallituksen 16.2.1967 vahvistamat palkkauserusteet ja palkkalautakunnan 13.3.1967 tarkistamat palkkiot aloitettiin asian johdosta välittömästi uudet neuvottelut. Niissä sovittiin, että palkkauserusteiden ja määräysten voimassaoloaikaa jatketaan 29.2.1968 saakka. Sittenmin käydyissä neuvotteluissa todettiin, että ko. palkkauserusteet pohjautuivat tiettyjen kaupungin ja yhteisjärjestön väliseen työehtosopimukseen liittyvän palkkahinnoittelun sisältämien palkkaryhmien palkkoihin Kun palkkalautakunta oli esittäessään kaupunginvaltuustolle uuden työehtosopimuksen hyväksyttäväksi samalla vahvistanut Kaupunkiliiton hallituksen suositukseen perustu-

van palkkahinnoittelun, voitiin pinta-alasiivoojien palkkauserusteita sekä kerhokeskusten siivouksesta ja valvonnasta maksettavia palkkoja koskevassa neuvottelussa rajoitettua yksinomaan palkkausten laskennalliseen tarkistamiseen. Palkkalautakunta päätti hyväksyen neuvottelutuloksen omasta puolestaan esittää sen kaupunginhallitukselle (28.2. 424 §).

Eräiden kaupungin laitosten talonmiesten viikkoleposijaisten palkkioiden tarkistaminen. Palkkalautakunta päätti vahvistaa kansakoulujen ja ammattikoulujen talonmiesten ja muiden ko. kouluissa palvelevien talonmiehen työtä tekevien viikkoleposijaisten palkkion 1.4. alkaen 40.95 mk:ksi, 1.6. lukien 42.40 mk:ksi ja 1.12. lukien 43.65 mk:ksi sijaisuuskerralta. 1.12. lukien voimaan tuleviksi vahvistetut palkkioiden tarkistukset toteutettaisiin kuitenkin vain sillä edellytyksellä, ettei kaupunginvaltuuston päätöksellä 21.2. viranhaltijoille indeksitarkistuksen enakkona vahvistettua 3 %:n tarkistusta poisteta tai muuteta (27.3. 580 §).

Samoin päätettiin vahvistaa Roihuvuoren, Riistavuoren ja Suursuon vanhainkotien talonmiesten viikkoleposijaisina toimiville, saman laitoksen palveluksessa oleville henkilöille sijaisuuskerralta maksettava palkkio 1.4. alkaen 20.50 mk:ksi, 1.6. alkaen 21.20 mk:ksi ja 1.12. alkaen 21.80 mk:ksi (3.4. 642 §). Sen johdosta, että mainittujen viikkoleposijaisten työaika 12.8. — 17.11. välisenä aikana oli pidentynyt 13 tunnilla, päätettiin, että heille saadaan tänä aikana suorittaa 30.40 mk:n suuruinen palkkio sijaiskerralta (9.10. 1791 §).

Sunnuntaityökorvauksen suorittaminen talonmiehille ja muille pääasiassa talonmiehen työtä suorittaville, työaikalain ulkopuolella oleville henkilöille. Palkkalautakunta oli 18.12. 1967 päättänyt ko. korvauksen maksamisesta 19.12.1967—1.5.1968 välisenä aikana. Koska talonmiesten työaikaa ja muita palvelusehtoja selvittävän valtion komitean mietintö ei ollut vielä valmistunut eikä näin ollen

myöskään talonmiehiä koskevassa lainsäädännössä ollut tapahtunut muutoksia, oli Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö esittänyt neuvottelujen käymistä sunnuntaityökorvauksia koskevien määräysten voimassaoloajan jatkamiseksi myös talvikaudeksi 1968/69. Käydyissä neuvotteluissa tultiin yksimieliseen tulokseen siitä, että em. palkkalautakunnan päätöksellä vahvistettuja talonmiesten ja pääasiassa talonmiehen työtä suorittavien sunnuntaityökorvausmääräyksiä voitaisiin eräin täsmennyksin soveltaa myös ajanjaksona 1.12.1968—1.5.1969. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille em. neuvotteluissa sunnuntaityökorvauksen järjestämisestä tehdystä päätöksestä (4.12. 2172 §, ks. kunn.as. kok. n:o 168).

Luontoissuorituksia koskevat asiat. Kaupunginvaltuusto oli 6.3.1968 hyväksynyt kaupungin viranhaltijain luontoissuoritussäännön. Sen 38 §:n 2 mom:n mukaan vuokrapisteen hinta, minkä mukaan asunnon perusvuokra kuukaudelta määräytyy, on 1.38 p 1.1.1968 lukien ja 1.68 p 1.1.1969 lukien. Saman pykälän 3 mom:n mukaan palkkalautakunta tarkistaa vuokrapisteen hinnan vuosittain sen mukaan kuin Tilastollisen päätoimiston laatima virallinen vuokratilasto osoittaa yksityisasuntojen vuokratason muuttuneen. Ensimmäinen tarkistus toimitetaan 1.1.1968 lukien, jolloin muutos lasketaan vuokrapisteen 1.38 p:n hinnan perusteella vertaamalla sitä yksityisten vuokra-asuntojen vuokratason syyskuussa 1965. Seuraavan tarkistuksen perusteena on pisteen hinta 1.68 p tarkistettuna edellisen muutoksen määrällä. Tämän jälkeen tarkistus toimitetaan vuosittain pisteen viimeksi tarkistetun hinnan perusteella. Kaupunginhallitus oli 11.3.1968 päättänyt mm., että työsuhteen perusteella kaupungin palveluksessa olevalle työntekijälle annetun asunnon osoittamisen ja vuokran määräämisen osalta noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijain luontoissuori-

tussäännön määräyksiä. Palkkalautakunta päätti vahvistaa luontoissuoritussäännössä mainitun vuokrapisteen hinnan, minkä mukaan asunnon perusvuokra kuukaudelta määräytyy, 1.45 p:ksi luontoissuoritussäännön voimaantulopäivästä lukien. Tästä päätettiin ilmoittaa kaupunginhallitukselle sekä kaikille virastoille ja laitoksille (27.3. 566 §).

Lisäksi palkkalautakunta päätti vahvistaa vastikkeet jäljempänä mainituista asumiseen liittyvistä luontoissuorituksista: 1) sähköstä, jos asunnossa käytetty sähkö mitataan yhteismittarilla, seuraavasti: valaistus ja kaikki erikseen mainitsemattomat kotitalouksien pienkojeet 0.50 mk/kk + 1 mk/huone/kk, sähköliesi tai -levy 0.08 mk/m²/kk, jääkaappi 2.20 mk/kk, pakastearkku tai -kaappi 6 mk/kk, automaattipesukone 2.70 mk/kk, silityskone 1.30 mk/kk sekä televisio 2 mk/kk; kaasusta, jos asunnossa käytetty kaasu mitataan yhteismittarilla 0.08 mk/m²/kk; keittopuista, Kosan-kaasusta 7 mk/kk; kalustosta, joka asukkaalle on luovutettu huoneeseen 4.20 mk/kk, jaettuun huoneeseen 2.10 mk/kk sekä keittiöön 2 mk/kk; vuode- ja liinavaatteista, mihin sisältyy myös niiden pesu ym. huolto, 3 mk/kk; saunasta seuraavasti: asuntoon kuulumattoman perhesaunan lämmityksestä ym. kustannuksista 2.50 mk käyttövuorolta, yleissaunan käytöstä kertamaksuna 1 mk sekä milloin asuntoon kuuluva sauna on yhden tai useamman perheen yksinomaisessa käytössä 1.50 mk käyttövuorolta; pesutuvasta 2 mk kerralta, pesutuvasta, jossa on täysautomaattinen pesukone ensimmäiseltä tunnilta 2.45 mk ja seuraavilta tunneilta 1.45 mk sekä pesutuvasta, jossa on tavallinen pesukone 4 mk kerralta, mankelin käytöstä 1 mk/t, vastike kuivaushuoneesta sisältyy pesutupamaksuihin; yksityispyykin pesettämisestä laitoksen pesulassa 0.50 mk/kg; autotallista sijainnista riippuen ilman lämpöä 10—45 mk/kk ja lämpöineen 40—70 mk/kk (3.4. 640 §).

Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle luontoissuoritussäännön voi-

3. Palkkalautakunta

maantulopäivän määräämistä sekä säännön 44 §:n 4 mom:ssa tarkoitettujen vuokrantarkistustoimikunnan nimeämistä (10.4. 666 §).

Palkkalautakunta päätti, kumoten aikaisemmat päätöksensä viranhaltijain ja kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien virka- ja päivystyspuhelimista, vahvistaa viranhaltijain luontoissuoritusäännön ja kaupunginhallituksen 11.3.1968 tekemän päätöksen perusteella myönnettävät virka- ja päivystyspuhelimet sekä niistä aiheutuvien kustannusten korvaukset pöytäkirjan liitteen n:o 1 ehdotussarakkeen mukaisiksi; vahvistaa em. säännösten perusteella virastojen ja laitosten puhelinvaihteisiin liitetyt viranhaltijain ja työsuhteessa olevien asunnoissa olevat sivupuhelimet pöytäkirjan liitteen n:o 2 ehdotussarakkeen mukaisiksi; että laitoksen vaihteeseen tai puhelimeen liitetystä kaupunkioikeutetusta sivupuhelimesta peritään kuukausivastike, joka vastaa Helsingin Puhelinyhdistyksen jäsenliittymästä kulloinkin perittävää perusmaksua kuukaudelta; että viranhaltijalta ja kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevalta, jolla on kaupungin omistama muu kuin sivupuhelin, peritään kaikista puheluista 15 p puhelulta, ei kuitenkaan niistä puheluista, jotka palkkalautakunnan päätöksellä on myönnetty virka- ja työtehtävien hoitoa varten; että mikäli kaupungin myöntämän puhelimen haltija siirtyy toiseen virkaan tai tehtävään, on hänen, ellei hänellä palkkalautakunnan päätökseen perustuen ole oikeutta virka- ja päivystyspuhelimeen uudessa virassa tai tehtävässä, luovutettava puhelin takaisin kaupungille; että viranhaltijalla ja kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevalta ei ole uudessa virassa tai tehtävässä oikeutta saada puhelimesta myönnettyjä kustannusten korvauksia, ellei palkkalautakunta ole uuden viran tai tehtävän perusteella korvauksista uudelleen päättänyt. Edelleen päätettiin eräistä muista korvauksista kuten ylimääräisten koskettimien, erikoisvärিসistä puhelinkoneista, asunnon

muuttokustannusten aiheuttamista ym. (18.12. 2222 §).

Konekirjoitus-, konekirjanpito- ym. lisät. Kaupunginvaltuusto oli 11.1.1967 kumonnut konekirjoitus- ja konekirjanpitolisän maksamisesta aikaisemmin tekemänsä päätökset ja vahvistanut samalla uudet periaatteet ko. lisien myöntämisessä. Valtuusto oli samalla kumonnut pikakirjoituslisän maksamisesta tekemänsä päätöksen siten, että ko. lisää saaville viranhaltijoille maksettaisiin niin kauan kuin asianomainen on nykyisessä virassaan yhtäjaksoisesti voimassa olevan lisän suuruinen markkamääräinen henkilökohtainen palkanlisä soveltaen kaupunginhallituksen 12.2.1959 niistä antamia ohjeita. Palkkalautakunta päätti tämän johdosta kumota 17.6.1958 antamansa tulkintaohjeet ja ilmoittaa kaikille virastoille ja laitoksille, että em. kaupunginvaltuuston päätöksen mukainen konekirjoituslisä ja konekirjanpitolisä on otettava huomioon laskettaessa niihin oikeutetun viranhaltijan lisä-, yli- ja sunnuntai-työkorvausta, vuosiloma-ajan palkkaa ja vuosilomakorvausta sekä sairauden, raskauden ja synnytyksen vuoksi myönnettävän virkavapauden johdosta kahden kuukauden ajalta ja virantoimituksessa sattuneen tapaturman tai virasta aiheutuneen sairauden vuoksi neljän kuukauden ajalta maksettavaa täyttä palkkaa (17.1. 87 §).

Autohallien autopaikoista henkilökunnalta perittävien vuokrien vahvistaminen. Palkkalautakunta päätti 1) kehottaa ammattioppilaitosten johtokuntaa määräämään ko. laitosten autohalleissa tapahtuvasta päiväpysäköinnistä perittävän korvauksen Kallion ja Töölön virastotaloissa ja rakennusviraston talossa noudatetun käytännön mukaisesti 5 mk:ksi kuukaudessa sekä 2) määrätä Kallion ja Töölön virastotalojen sekä Kantakaupungin alueella sijaitsevien ammattioppilaitosten autohalleissa koko vuorokauden käsittävästä pysäköinnistä perittävät vuokrat 35 mk:ksi kuukaudessa ja Haagan ammattikoulun osal-

ta 28 mk:ksi kuukaudessa 1.4. lukien (24.1. 186 §).

Oikeus sivutoimen hoitamiseen kertomusvuoden tai v:n 1969 aikana annettiin 68 henkilölle ja oikeus kahden sivutoimen hoitamiseen yhdelle henkilölle. Luvat myönnettiin yleensä vuodeksi kerrallaan. Oikeus sivutoimen hoitamiseen pitemmäksi ajaksi annettiin kahdelle henkilölle.

Kaupungin työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännön tulkinta toimihenkilöihin nähden. Kaasulaitos mainitsi kirjelmässään, että toimihenkilöiden työehtosopimuksen 13 §:n 2 ja 3 kohdan mukaan sairausajan palkka ja tapaturmakorvaus myönnetään kuukausipalkkaisille toimihenkilöille työntekijäin sairaus- ja hautausapusäännön mukaisesti. Tämän kohdan soveltamisessa on kuitenkin ilmennyt eriäviä tulkintoja, minkä vuoksi pyydettiin palkkalautakunnan lausuntoa siitä, onko kuukausipalkkaisen toimihenkilön sairausajan palkka laskettava hänen säännöllisestä työstä saamansa ansion mukaan ilman ylityötä vai hänen kuukausipalkkansa mukaisesti. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa kaasulaitokselle sekä muille virastoille ja laitoksille, että kaupungin palveluksessa työ-sopimussuhteessa olevien työntekijäin sairaus- ja hautausapusääntöä toimihenkilöihin sovellettaessa täydellä palkalla tarkoitetaan toimihenkilön säännöllisenä työaikana saama ansiota (2.10. 1738 §).

Oikeus virassa pysymiseen eroamisiansa saavuttamisen jälkeen myönnettiin määräajaksi yhdelle henkilölle (10.1. 33 §).

Eläkkeitä koskevat asiat. Helsingin Kunnallisvirkamiehet ja toimihenkilöt -yhdistys oli tehnyt aloitteen, jossa esitettiin, että kaupungin viranhaltijain eläkesääntöä laajennettaisiin koskemaan myös iltatyöstä suoritettua korvauksen huomioon ottamista eläkepohjassa. Kaupunginhallitukselle antamassaan lausunnossa ei palkkalautakunta katsonut olevan syytä puoltaa esitettyä muutosta (6.11. 1978 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestö oli esittänyt Helsingin kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden palkkaneuvottelukunnalle toimenpiteisiin ryhtymistä kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain eläkelain muuttamiseksi siten, että Kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisönä voisi olla myös osakeyhtiö, jonka osake-enemmistön omistavat kunnat, kuntainliitot tai niiden muodostamat yhdistykset ja muut yhteisöt, jotka ovat kuntain tai kuntainliittojen määräämisvallassa. Palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle puoltavan lausunnon asiassa (24.1. 133 §).

Eläkejärjestelmän valinta. Palkkalautakunta antoi puoltavan lausunnon 45:stä eläkejärjestelmän valintaa koskevan ilmoituksen peruuttamisesta. Osa näistä anomuksista oli tehty sen jälkeen, kun valtuusto 15.11.1967 oli vahvistanut sporttelivirkojen eläkepalkkaluokat. Tämän oli Kunnallinen eläkelaitos ilmoittanut katsovansa sellaiseksi erityiseksi syyksi, joka antoi viranhaltijalle mahdollisuuden joko siirtyä vanhasta järjestelmästä uuteen tai päinvastoin. Sen sijaan ei puollettu kolmea anomusta, koska niissä ei ollut esitetty sellaisia erityisiä syitä, joiden perusteella siirtyminen eläkejärjestelmästä toiseen olisi mahdollista.

Kunnallisen eläkelaitoksen myöntämän määrälläisen työkyvyttömyyseläkkeen saamisen ajaksi palkkalautakunta myönsi palkatonta virkavapautta kahdeksalle ko. henkilölle.

Kasvatusavun tai eläkkeen maksamisen lopettamisesta sen johdosta, että Kunnallinen eläkelaitos oli myöntänyt eläkkeen asianomaiselle, päätettiin neljässä tapauksessa.

Kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan vahvistaminen käytettäväksi kaupungin töissä. Maistraatti oli 28.3. vahvistanut kuorma- ja pakettiautojen liikennetaksan 1.4. alkaen. Tämän johdosta oli kaupungin ja kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön

3. Palkkalautakunta

kesken käyty neuvotteluja ns. lista-autonkuljettajien tuntitaksasta. Niissä päästiin yksimielisyyteen ajotaksasta, joka rakentuu em. maistraatin vahvistamalle taksalle, mutta jossa on taksaa alentavana tekijänä otettu huomioon kustannukset siitä, että lista-autonkuljettajat ovat työsopimussuhteessa kaupunkiin. Alennuksen määräksi oli sovittu 1 mk tunnilta. Lisäksi sovittiin, että 3-kaatolaitteella varustettuihin autoihin nähden sovelletaan kantavuuden mukaan lähinnä ylemmän maksuluokan tuntiajotaksaa. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen sekä kumoten asiasta 12.6. ja 27.11. 1967 tekemänsä päätökset ilmoittaa ao. laitoksille, että kaupunkiin työsuhteessa oleviin, omaa autoaan kuljettaviin kuorma-autonkuljettajiin (ns. lista-autot) nähden noudatetaan 1.4. alkaen neuvottelutuloksen mukaista tuntitaksaa; että urakka-ajossa oleville lista-autonkuljettajille lasketaan miehen osuudeksi 25 % urakka-ansiosta; että kaupungin palveluksessa aikaisemmin olleiden lista-autonkuljettajien leskien ja invalideiksi tulleiden lista-autonkuljettajien omistamiin, kaupungin ajoja suorittaviin kuorma-autoihin nähden noudatetaan kaupungin ja Kuorma-autojen tilauskeskusyhdistyksen kesken sovittua taksaa; että lista-autoille järjestetään työtä myös kuljettajien vuosi- ja sairauslomien aikana sikäli kuin työmailla on ajoja ja tällöin noudatetaan ko. lista-autotaksaa sekä että uutta taksaa määräyksineen noudatetaan siihen saakka, kunnes maistraatin päätöstä muutetaan (3.4. 644 §).

Lausunnot. Muussa yhteydessä mainittujen lausuntojen lisäksi palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja asioista, jotka koskivat mm. seuraavia asioita: sairaalatoimen ohjesäännön muuttamista sosiaalihoitajien pätevyysvaatimuksien osalta (24.1. 143 §); ammattioppilaslautakunnan toiminnan uudelleenjärjestelyä (28.2. 434 §); sähkölaitoksen keskusvalvomon ja aluevalvomoiden sähkömestarien sekä laitoksen ase-

mestarien palkkauksen tarkistamista ja virkanimikkeiden muuttamista (28.2. 425, 426 §); teurastajien teurastuspalkkioiden korottamista (28.2. 434 §); teollisuuslaitosten varallaolopäivystyksen korvaamiskysymyksiä, vesilaitoksen insinööripäivystyksen muuttamista sekä sähkölaitoksen päivystysjärjestelmän tarkistamista (10.4. 662, 664 §); aloitetta rintamasotilaiden eläkeiän alentamiseksi (10.4. 671 §); Invalidisäätiön ja Reumasäätiön esityksiä niissä palvelun ajan hyväksilukemiseksi ikälisää varten (12.6. 1035 §, 23.10. 1885 §); kaupunkisuunnittelulautakunnan esitystä virastojen ja laitosten työaikojen porrastamiseksi (19.6. 1099 §); kouluasiantuntijoiden määräämistä eräiden koulujen suunnittelu-, rakennus- tai korjaustöitä varten (26.6. 1144, 1145 §); talonmiesten viikkolevon pidentämistä 15.6.—16.9.1968 välisenä aikana (26.6. 1161 §); lasten päivähoidon valvonnasta aiheutuvia toimenpiteitä (26.6. 1163 §); sairaalakeskuksen lääkäreille kaupungin varoista varattomien potilaiden puolesta suoritettavien palkkioiden tarkistamista (25.9. 1965 §); lastenpsykiatrisen työn tarkistuskomitean mietintöä (16.10. 1856 §); Yrjönkadun uimahallin kylvettäjäiden eläkepalkkaluokan määräämistä (30.10. 1941 §); valtalain vaikutusta kaupunkien ja kauppalain viranhaltijain ja työntekijäin palkkojen tarkistukseen v. 1968 (30.10. 1944 §); kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain yhteisjärjestön palkkaluokkatarkistuksia koskevaa kirjelmää (13.11. 2050 §); aloitetta selvityksen hankkimiseksi suunnittelutehtävissä olevien arkkitehtien ja insinöörien sivutoimista (20.11. 2073 §); lastensuojelutoimen pienten laitosten johtajien vapaapäivien järjestämiskysymystä (20.11. 2079 §); palolaitoksen sääntökomitean mietintöä työaikajärjestelyjen ja palkkausetujen väitettyjä lainvastaisuuksia koskevalta osalta (4.12. 2166 §); kaupungin leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muuttamista (11.12. 2193 §); liikennelaitoksen lautakunnan esitystä lisäpalkkion

maksamisesta lippukassanhoitajien tehtäviä suorittaville alempiin palkkaluokkiin kuuluville viranhaltijoille (31.12. 2291 §); virkasääntökomitean mietintöä ehdotuksineen

uudeksi virkasäännöksi (26.4. 766 §) sekä kaupungin sairaaloissa toimeenpannun istumalakon aiheuttamista toimenpiteistä (22.5. 923 §).
